

KOMPLEX MŰVÉSZETI NEVELÉS MODUL

(Modulegység: 3 óra)

Készült a Társadalmi Megújulás
Operatív Program 3.1.1-11/1-
2012-0001 számú
a „XXI. századi közoktatás
(fejlesztés, koordináció)”
II. szakasz című kiemelt projekt
keretében

2015

Ajánlott életkor/ pedagógiai szakasz	7-8. évfolyam	Ajánlott időkeret:	3X45 perc
Modul TÉMA/altémák	IGAZSÁG Hol az igazság? (ÉN) Csalárdság (Kapcsolataim) Íratlan törvények (A körülöttem lévő világ)	A feldolgozás hangsúlya:	vizuális, dramatikus, verbális
Fejlesztési célok	Adott fogalom jellemzésére használható asszociációk gyűjtése és rendszerezése. Emberi viselkedés pontos megfigyelése, leírása és következtetések megfogalmazása. Közös improvizáció. Adott fogalom konkrét jellemzői alapján általánosítás megfogalmazása. Másokra való odafigyelés az összehangolt mozgás érdekében. Saját gondolatok, vélemény pontos, érthető és szabatos megfogalmazása. Érvelés a saját gondolatok, vélemény magyarázata érdekében. Mások véleményének elemző vizsgálata. Másokkal való együttműködés a sikeres feladatmegoldás érdekében. Aktív részvétel a közös feladatmegoldásban.		
Kapcsolódási lehetőségek			
Kompetenciák, képességek, készségek	<ul style="list-style-type: none"> • önkifejezés fejlesztése/erősítése • szabályalkotás és szabálykövetés fejlesztése • előadói képesség bátorítása/erősítése • improvizációs képesség erősítése • empátia fejlesztése • más szempontjainak elfogadása • önérvényesítés szabályozása/asszertivitás fejlesztése • együttműködés készségének fejlesztése • konstruktív alkalmazkodás erősítése • társadalmi részvétel erősítése • tapasztalati következtetések erősítése • fogalmi gondolkodás fejlesztése • problémamegoldó gondolkodás fejlesztése • vizuális absztrakciós gondolkodás tudatosítása • kreativitás fejlesztése: rugalmasság, eredetiség, ötletgazdagság erősítése • kritikai gondolkodás erősítése • érvelés képességének fejlesztése 		

Probléma	Feldolgozás	Megoldás/Produktum	
Kérdés	Tevékenység – Feladat	Időterv	Elvárt eredmény
I. Van abszolút igazság?	<p>Bevezető feladat: Jut eszembe</p> <p>A játsszók egy befejezetlen mondatot adnak körbe: „Az igazságról nekem a(z)... jut eszembe.” – a következő játsszó, más az előtte elhangzott kifejezésre, dologra asszociál, mindig ezzel a mondatszerkezettel.</p>	5 perc	Az adott kifejezésre adott asszociációs válaszok kimondása.
	<p>Feladat: Persze, mindig neked van igazad!</p> <p>Kiscsoportokban olyan történeteket idéznek fel, ami a főnti mondattal ért véget. Egyikük (aki felvállalja) ilyen történetét játsszák el a többieknek. A játék során minden játsszótól egyetlen mondat hangozhat el és a cím mondatával kell zárni a jelenetet.</p> <p>Beszélgetés: Célja, hogy a látottak alapján arról beszéljünk, kinek van igaza egy-egy helyzetben. Az, aki a mondatot kimondta, mennyire érezte igazságtalannak a helyzetet? Mi erről a többiek véleménye? Fontos, hogy a tanár mindig a kételkedő szerepéből vegyen részt, akármelyik oldal is erősödik, mindig a megkérdőjelezésen munkálkodjon, hogy mélyebb gondolkodásra sarkallja a gyerekeket. Nézzük meg minél több szemszögből a történeteket.</p>	10 perc	A csoportos munkaformát támogatva mindenki aktívan részt vesz a feladatmegoldásban, mindenki megtalálja a neki kiosztott vagy neki megfelelő szerepet. Az elkészült jelenet az adott témát dolgozza fel.
	<p>Feladat: Az igazság formája, színe</p> <p>A gyerekek tetszőlegesen választott technikával dolgoznak egy olyan képen, amely az igazságot, az igazság érzését, tudását ábrázolja.</p>	15 perc	Színek segítségével az igazság fogalmának kifejezése.
	<p>Feladat: Propaganda - Plakát</p> <p>Csoportokban készítsenek plakáttervet az igazmondás mellett, a hazugság ellen, a pontos tájékoztatás, a félreértések elkerülése érdekében.</p>	10 perc	A csoportos munka során a gyors egyeztetés, megegyezés, a kivitelezendő közös célban való megállapodás létrejött. A megfogalmazott gondolatok vizuális formába öntése.
	<p>Közös értékelés: A plakátok és az egyéni alkotások értékelő elemzése, az észlelt mondanivaló kiemelése, összevetése az alkotó csoport szándékával.</p>	5 perc	Az adott témához kapcsolódó aktív, minél több tanulót bevonó beszélgetés.

<p>II. Mit bír el egy kapcsolat?</p>	<p>Bevezető beszélgetés: Mindig igazat kell mondani? Van, ami szentesíthet egy hazugságot? Csak néhány első mondatot, felvetést hallgatunk meg a témában, éppen a gondolkodás megindítására.</p>	3 perc	<p>Az adott témához kapcsolódó aktív, érveket is ütköztető beszélgetés, ahol a felek türelemmel hallgatják a másik véleményét és mások álláspontjával kapcsolatban következtetéseket is tudnak megfogalmazni.</p>
	<p>Feladat: Csoportokban dolgozva egy-egy nagy csomagoló papír két felére gyűjtsenek érveket, hogy miért kell mindig igazat mondani, illetve, miért kellhet néha hazudni.</p>	5 perc	<p>Az adott témának megfelelő, minél több átgondolt, indokolt véleményt tükröző gondolat, világos megfogalmazása.</p>
	<p>Vita: Az előző feladat tapasztalatai alapján, mindenki döntse el, hogy melyik oldalon áll. Mindkét csoport használhatja az összegyűjtött érveket. Felkészül a saját érvei alátámasztására, és az ellenkező oldali érvek cáfolására, majd elindítjuk a vitát. Aki közben úgy érzi, hogy olyan érv hangzott el, amelyik őt átállítja, az menjen át a másik oldalra (a tanár mindvégig azt az oldalt erősítse, amelyik gyengének látszik). A játék végén még egy döntésre adjunk lehetőséget, mindenki egy percben gondolja végig, ami elhangzott, és ha szükséges módosítson az elhelyezkedésén.</p>	12 perc	<p>A megadott szabálynak megfelelően a saját vélemény megfogalmazása, értelmes indokokkal való megvédése, a másik véleményének megértése, cáfolata, vagy elfogadása.</p>
	<p>Feladat: Nem gondoltam volna Csoportokban dolgozunk, minden csoport saját élményei alapján egy olyan helyzetet, jelenetet játszik el, amikor egyiküket becsapták, valaki, akit közel tud magához, hazudott neki, és ez nyilvánvalóan kiderül. Csak a lelepleződésig játszunk. Beszélgetés: Fontos, hogy a jelenetek után beszéljünk arról, mit éreznek a jelenetek főszereplői. Célja annak átbeszélése, hogy ezekben a helyzetekben milyen válaszadási módok lehetnek.</p>	15 perc	<p>A csoportos munkaformát támogatva mindenki aktívan részt vesz a feladatmegoldásban, mindenki megtalálja a neki kiosztott vagy neki megfelelő szerepet. Az elkészült jelenet az adott témát dolgozza fel.</p>
	<p>Feladat: Az előző csoportok dolgoznak ki stratégiákat, hogy a megtörtént hazugságot hogyan lehetnek semmissé tenni, hogyan lehetne elfeledtetni, a</p>	10 perc	<p>Konstruktív gondolkodás a csoporton belül az adott probléma megoldása érdekében. A végiggondoltak tömör, lényegre törő megfogalmazása.</p>

	<p>kapcsolat helyreállítására. Erről röviden beszámolnak a többieknek is.</p> <p>Kérdések: Vajon valóban semmissé tehető egy ilyen hazugság? Mi az a határ, amit te magad még el tudnál nézni?</p>		Az adott témához kapcsolódó aktív, minél több tanulót bevonó beszélgetés.
III. Mi az, ami magától értetődik?	<p>Bevezető feladat: Százszorszép</p> <p>Mindenki kap egy-egy szirmot a hatalmas virágunkból. Egy olyan szabályt kell ráírni, amelyikről azt gondolja, hogy az íratlan szabályok közé sorolható.</p>	10 perc	Az adott témához kapcsolódó aktív együttgondolkodás.
	<p>Feladat: Rostálás</p> <p>A virágszirmokra írtakat végigolvassuk, és érvet mondunk a fontossága mellett, illetve, ha nem tartjuk fontosnak, vagy konkrétan tudjuk, hogy írott törvény szabályozza, akkor elvetjük. Ha felmerülnek további szabályok, azokról együtt döntünk, felkerüljenek-e.</p>	20 perc	Az adott témához kapcsolódó aktív, érveket is ütköztető beszélgetés, ahol a felek türelemmel hallgatják a másik véleményét és mások álláspontjával kapcsolatban következtetéseket is tudnak megfogalmazni.
	<p>Feladat: Szlogen</p> <p>Néhány fős csoportokban írjunk (reklám)szlogeneket, (ironikus-, vagy gúny)verseket, mondókákat az íratlan szabályok népszerűsítésére.</p>	15 perc	Érzések, gondolatok verbálisan, tömören és világosan való megfogalmazása.
Eszközrendszer	A5-ös rajzlapok, színező eszközök, papír jegyzeteléshez, írószer, csomagoló papír, kréták, színes papírból kivágott virágszirmok, papírtányér, gyurmaragasztó		
Értékelés	<p>A modul a csoportos tevékenységekre épít, így elengedhetetlenül fontos az egymásra figyelés, az együttműködés minőségének értékelése. A másik igen fontos munkaformája a közös megbeszélés, vita, beszélgetés, érvelés, ahol az egymás véleményének elfogadása, egymás meghallgatása, és az érvekkel, alátámasztott gondolatok kifejtése kap jelentőséget. Fontos a munkaforma szabályainak betartására vonatkozó értékelés is, nem csupán a tanár, de egymás részéről is.</p> <p>Sikeres a tevékenység:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha a tanulók jelentős része aktívan részt vesz a feladatok teljesítésében. - ha a feladatmegoldás során képes behelyezkedni mások helyzetébe vagy álláspontjába. - ha mások elfogadásával és tiszteletben tartásával képes érvényesíteni a saját érdekeit. - ha képesek másokkal kapcsolatos fontos észrevételek megfogalmazására, konstruktív hozzászólásokkal segítik egymást, saját javaslataiknak megfogalmazásával. - ha képesek bizonyos fokú tudatos tervezésre (pl. plakát). - ha képesek logikus következtetéseket tenni. - ha képesek bátran vállalni saját gondolataikat. 		

	<ul style="list-style-type: none"> - ha képesek következetesen képviselni saját álláspontjukat. - ha kellő motiváltsággal, nyitottsággal és bátorsággal vállalja a csoportos feladatmegoldást. - ha kellő motiváltsággal, nyitottsággal és bátorsággal valósítja meg az egyéni feladatmegoldást.
Források	
Modul megvalósítása	<p>A „Jut eszembe” játék lényege a gyors, első gondolat, asszociáció kimondása, ezért ne adjunk teret az átgondolásnak, sarkalljuk a gyerekeket az első gondolatok kimondására, még ha butaságnak tűnik is. Itt éppen a gondolkodásunk furcsaságának kimutatása a fontos számunkra.</p> <p>A „Persze, mindig neked van igazad!” feladatban mivel saját élmény is lehet az, amit feldolgoznak, ügyeljünk a visszajelzésekre, a többiek megnyilvánulásaira. A jelenetkészítéskor természetesen megváltoztathatják a neveket, a helyszínt, hogy védjék saját magukat.</p> <p>A „Propaganda – Plakát” feladat megoldásához gyors csoportalakításokra van szükség. A feladat megoldásakor nem a művészi kivitelezésen, a kidolgozottságon van a hangsúly, hanem a mondanivalón, az ötleten. A feladathoz csomagolópapírt és krétát adjunk a csoportoknak.</p> <p>A „Vita” során a legfontosabb alapelv az érvelés és az ellenérvekkel azok lebontása, vagy újabb érvekkel a megerősítése. Ne engedjünk kinyilatkoztatásokat, csak kellő indoklással lehet véleményt nyilvánítani. Mindig tartsuk fenn a lehetőséget a kérdésre, keresztkérdésekre. Mivel a témában nincs abszolút igazság, a játék lényege, hogy minél több érv, ellenérv hangozzék el, hogy a témát, a problémát minél sokoldalúbban körüljárhassuk. Ha az segíti a játékot, egy-egy felmerülő gondolat esetén változtathatjuk a teremben való elhelyezkedésünket aszerint, hogy az adott gondolattal érveléssel egyet tudunk-e érteni.</p> <p>A „Nem gondoltam volna” játékokra ugyanazok vonatkoznak, mint az első foglalkozás jeleneteire.</p> <p>A „Százszorszép” játékhoz A4-es színes papírokból (egy lapból hosszában félbehajtva) szirmokat vágunk, és azokat a feliratozás után gyurmaragasztóval a terem közepén egy fejre állított papírtányér széléhez ragasztjuk.</p> <p>A „Rostálás” feladatban egyenként nézzük végig a feliratokat, és döntsünk róluk, beszéljünk arról, mit is jelentenek a gyakorlatban.</p> <p>A „Szlogen” egy kreatív, a poénokat is elbíró levezető feladat, hiszen elég komoly gondolatokról volt szó a foglalkozás alatt.</p>

Feladatok leírása:

Jut eszembe

A játékot indító egy tetszőleges kifejezéssel hívja játékba a közvetlen szomszédját. A szomszédnak, a lehető leggyorsabban reagálva kell kimondania az első dolgot, ami eszébe jut az elhangzott kifejezésről, még akkor is, ha látszólag nem sok köze van hozzá. A következő játékos, már erről az asszociációról eszébe jutó gondolatot hangosítja ki. Érdemes megfigyelni, honnan hová jutunk a feladat során, milyen sokféle járnak a gondolataink, érdemes azzal is eljátszani, hogy mit mondanék, ha én lennék a következő, és ehhez képest, mi hangzik el.

Az igazság formája, színe

Tetszőleges eszközökkel dolgozva egy olyan kompozíció létrehozása a feladat egy A5-ös lapon, melynek címe: AZ IGAZSÁG

Százszorszép

Az igazság színes és szép, mint azt már a foglalkozás alatt többször érintettük, így egy százszorszéppel ábrázoljuk. Ismerünk olyan igazságokat, szabályokat, amiket íratlan szabályoknak szoktunk emlegetni. Nincsenek törvénybe iktatva, mégis mindenki automatikusan úgy gondolja, ezeket be kell tartani. Mindenki igyekezzon felidézni magában egy-egy ilyen tételmondatot, és azt írja egy szíromlevélre.